

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень Другий (магістерський) рівень для спеціальності Н6 Ветеринарна медицина
Код і найменування спеціальності,	Всі спеціальності
Тип і назва освітньої програми	Всі освітні програми
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3, Загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 16 год., практичних – 14 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет ветеринарної медицини кафедра хірургії та акушерства
Контактні дані розробника(ів)	Тулє Олександра Іванівна oleksandra.tul@pdau.edu.ua
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна
Компетентності	<p>Загальні:</p> <p>ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, встановлення причиннонаслідкових зв'язків, уміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності.</p> <p>ЗК 7. Здатність до адаптації, творчості, генерування ідей та дій у новій ситуації, формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.</p> <p>ЗК 8. Здатність до практичного застосування знань та оволодіння сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 10. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності.</p> <p>ЗК 12. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 13. Знання та розуміння предметної області і професійної діяльності з можливостями проведення</p>

	<p>досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 18. Уміння розв'язувати поставлені задачі та приймати відповідні обгрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 20. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p>
Результати навчання	<p>РН 3. Виявляти навички самостійної і командної роботи, гнучкого, креативного та критичного мислення, відкритості до нових знань у дослідницькій діяльності та професійному спілкуванні.</p> <p>РН 5. Застосовувати для ефективної професійної діяльності гуманітарні, природничо-наукові та фахові знання.</p> <p>РН 7. Демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань.</p> <p>РН 9. Демонструвати уміння діяти соціально, відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поєднувати глибокі професійні знання з фундаментальними моральними, правовими, етичними принципами та естетичними цінностями.</p> <p>РН 12. Уміти застосовувати творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у професійній діяльності, здатність навчатись, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.</p> <p>РН 13. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p> <p>РН 20. Уміти обирати ефективні методи і засоби утримання, годівлі, профілактики заразних і незаразних хвороб та лікування продуктивних, непродуктивних та екзотичних тварин, знати і розуміти особливості їх поведінки та психічної діяльності.</p>
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
<p>В результаті вивчення цієї дисципліни здобувачі вищої освіти набувають цінних соціальних навичок: вміння будувати міцні відносини, ефективно працювати в команді, брати на себе ініціативу, діяти в умовах невизначеності, вирішувати складні завдання, планувати свою роботу та впливати на оточення.</p>	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>надати здобувачам вищої освіти теоретичні знання й практичні навички з питань: 1) вивчення анатомічних особливостей, фізіології та психології собак; 2) аналізу природних інстинктів, соціалізації та формування поведінки собак; 3) освоєння методів і прийомів дресирування собак різного віку та порід; 4) формування свідомого підходу до утримання, догляду та виховання собак.</p>	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Тема 1. Введення в кінологію.</p> <p>Тема 2. Анатомо-фізіологічні особливості собак.</p> <p>Тема 3. Екстер'єр собак та конституція.</p> <p>Тема 4. Утримання і годівля собак.</p>	

Тема 5. Хвороби собак і надання першої допомоги.	
Тема 6. Походження та породи собак.	
Тема 7. Розведення собак.	
Тема 8. Основи дресирування.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
<p><i>Словесні методи:</i> 1) лекція, 2) розповідь- пояснення; 3) інструктаж.</p> <p><i>Наочні методи:</i> 1) ілюстрування, 2) демонстрування, 3) спостереження.</p> <p><i>Практичні методи:</i> 1) дослідні роботи; 2) практичні роботи, 3) робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування.</p> <p><i>Комп'ютерні і мультимедійні методи:</i> 1) використання мультимедійних презентацій; *2) дистанційне навчання */ за потребою (в разі дистанційного навчання).</p>	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
– щодо термінів виконання та перекладання	усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані в означений термін. За отримання на занятті «0» балів та пропущені заняття здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати тему.
- щодо академічної доброчесності	здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись вимог чинних нормативних документів стосовно академічної доброчесності, дотримуватися академічної чесності і етичної поведінки в освітньо-науковому середовищі. Вона передбачає: впровадження принципів чесності, прозорості і незалежності; діяти у навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; вміти давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами.
– щодо відвідування занять	відвідування занять є обов'язковим.
– щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, конференціях, семінарах, круглих столах. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Рішення приймається спеціально створеною комісією на основі підтверджуючих документів, співбесіди або іншого контрольного заходу.
- щодо оскарження результатів оцінювання	процедуру проведення контрольних заходів і можливість оскарження їх результатів викладач в усній формі доводить на першому занятті з навчальної дисципліни і повторно – перед початком проведення контрольного заходу. Розгляд апеляції проводять із метою визначення об'єктивності виставленої оцінки. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету.

Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана. До складу апеляційної комісії можуть входити: завідувач і науково-педагогічні працівники кафедри, відповідальної за реалізацію освітнього компонента, члени групи забезпечення освітньої програми, студентського Сенату, студентської первинної профспілкової організації. Головою комісії є декан факультету.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Кінологія: утримання та годівля собак: Навчальний посібник / В.А. Бурлака, Н.В. Павлюк, В.М. Степаненко та ін. / Під загальною редакцією доктора сільськогосподарських наук, професора В.А. Бурлаки — Житомир: Видавництво «Волинь», 2004, — 412 с.
2. Основи ветеринарної медицини та зооінженерії в кінології : навчальний посібник. — Хмельницький : Видавництво НАПВУ, 2001. — 362 с
3. Кінологічне забезпечення діяльності підрозділів Національної поліції України : інформ. довід. / О. І. Безпалова, А. М. Ключко, О. В. Джафарова та ін; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. — Харків: ХНУВС, 2019. — 139 с.
4. Дресування собак: навчальний посібник / [М.І. Гиль, О.В. Коновалов, Є.М. Агапова, Р.Л. Сусол] . - Одеса: ОДАУ, 2011. — 320 с.
5. Основи кінології : Навч. посіб. / В.В. Чмелюк та ін. Ун-т державної фіскальної служби України. Ірпінь, 2019. 126 с.
6. Прайор К. Мистецтво виховання та дресування. Київ : Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2021. 320 с.
7. Гайдук С. В. Основи дресування, гігієни та годівлі службових собак. Навчальний посібник. Львів.:Видавець ФОП Марченко Т.В., 2024. 175 с.
8. Хомич В.Т., Горальський Л.П., Ших Ю.С. Морфологія собаки. Навчальний посібник. Житомир: «Полісся», 2013. 472 с.

Допоміжні

1. Використання інспекторів-кінологів зі службовими собаками в охороні державного кордону : альбом схем / А. О. Афанасьєв, С. В. Серховець. — Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2014 — 62 с.
2. Основи підготовки інспекторів-кінологів зі службовими собаками до пошуку вибухових речовин, зброї, боєприпасів: навчально-методичний посібник / А. О. Афанасьєв, С. В. Серховець. — Хмельницький : Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2014. — 162 с.
3. Основи підготовки інспекторів-кінологів зі службовими собаками до пошуку наркотичних засобів і психотропних речовин: навчально- методичний посібник / М. В. Вдовенко, А. О. Афанасьєв, С. В. Серховець. - Хмельницький : Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2016. - 128 с.
4. Методичні рекомендації щодо підготовки та використання вартових собак Державній прикордонній службі України / А. О. Афанасьєв, С.В. Серховець, О.Д. Богданюк. - Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2014. - 32 с.

Інформаційні ресурси

1. www.nbuv.gov.ua Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
2. <http://uku.com.ua/> Кінологічна спілка України

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри хірургії та акушерства протокол від «12» січня 2026 р. № 7

Додаток до силабусу
СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	Опитування	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання самост. роботи	Викон. контр. роботи	
Тема 1. Введення в кінологію	3	-	2	15	25
Тема 2. Анатомо-фізіологічні особливості собак	3	-	2		
Тема 3. Екстер'єр собак та конституція	3	2	2	15	36
Тема 4. Утримання і годівля собак	3	2	2		
Тема 5. Хвороби собак та надання першої допомоги	3	2	2		
Тема 6. Походження та породи собак	3	-	2	16	39
Тема 7. Розведення собак	3	4	2		
Тема 8. Основи дресирування	3	4	2		
Разом	24	14	16	46	100

Шкала та критерії оцінювання
Опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
3 бали (максимальна)	Здобувач опанував та показав повний результат навичок за результатами навчання: уміння обирати ефективні методи і засоби утримання, годівлі, профілактики заразних і незаразних хвороб та лікування продуктивних, непродуктивних та екзотичних тварин, знання і розуміння особливості їх поведінки та психічної діяльності.
2 бали (мінімальна)	Здобувач показав мінімальний результат навичок за всіма результатами навчання.
0 балів	Здобувач не показав навичок за результатами навчання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Виконання завдань на практичних заняттях для тем № 3-5

Кількість балів	Критерії оцінювання
2 бали (максимальна)	Здобувач узагальнив та обґрунтував повний обсяг навичок, опанував завдання на практичних заняттях, які

	забезпечують передбачені результати навчання.
1 бал (мінімальна)	Здобувач показав мінімальне виконання завдань за результатами навчання.
0 балів	Здобувач не виконав завдання на практичних заняттях, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Виконання завдань на практичних заняттях для тем № 7, 8

Кількість балів	Критерії оцінювання
4 бали (максимальна)	Здобувач узагальнив та обґрунтував повний обсяг навичок, опанував завдання на практичних заняттях, які забезпечують передбачені результати навчання.
2 бали (мінімальна)	Здобувач показав мінімальне виконання завдань за результатами навчання.
0 балів	Здобувач не виконав завдання на практичних заняттях, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Виконання самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
2 бали (максимальна)	Здобувач опанував та показав повний результат навичок за результатами навчання: уміння обирати ефективні методи і засоби утримання, годівлі, профілактики заразних і незаразних хвороб та лікування продуктивних, непродуктивних та екзотичних тварин, знання і розуміння особливості їх поведінки та психічної діяльності.
1 бал (мінімальна)	Здобувач показав мінімальне виконання завдань за результатами навчання
0 балів	Здобувач не виконав завдання самостійної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Виконання контрольної роботи тем № 1-5

Кількість балів	Критерії оцінювання
15 балів (максимальна)	Здобувач опанував та показав повний результат навичок за результатами навчання: уміння обирати ефективні методи і засоби утримання, годівлі, профілактики заразних і незаразних хвороб та лікування продуктивних, непродуктивних та екзотичних тварин, знання і розуміння особливості їх поведінки та психічної діяльності.
7 балів (мінімальна)	Здобувач опанував теоретичний матеріал і відтворив його значну частину за запланованими результатами навчання.
0 балів	Здобувач не виконав завдання контрольної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і

	досягнення результатів навчання.
--	----------------------------------

Виконання контрольної роботи тем № 6-8

Кількість балів	Критерії оцінювання
16 балів (максимальна)	Здобувач опанував та показав повний результат навичок за результатами навчання: уміння обирати ефективні методи і засоби утримання, годівлі, профілактики заразних і незаразних хвороб та лікування продуктивних, непродуктивних та екзотичних тварин, знання і розуміння особливості їх поведінки та психічної діяльності.
8 балів (мінімальна)	Здобувач опанував теоретичний матеріал і відтворив його значну частину за запланованими результатами навчання.
0 балів	Здобувач не виконав завдання контрольної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.